

ת"פ 56128/11/21 - אבראמוב אלכסנדר נגד מדינת ישראל - רשות המיסים

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 53109-11-21 מדינת ישראל נ' שם טוב

ת"פ 56128-11-21 מדינת ישראל נ' סעדה

לפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא, שירלי דקל נוח

אבראמוב אלכסנדר

על ידי ב"כ עו"ד שלומי שדה

המבקש

נגד

המשיבים

1. מדינת ישראל - רשות המיסים

על ידי ב"כ עו"ד הדר אבינעם

2. יגאל שם טוב

על ידי ב"כ עו"ד משה אורן

3. דוד סעדה

על ידי ב"כ עו"ד עדי ברקאי

החלטה

במסגרת הבקשה שלפניי, עותר המבקש, מר אלכסנדר אבראמוב, לעיין בתיקי בתי המשפט שבכותרת. לטענת המבקש, שהוא עד תביעה בשני התיקים הנ"ל וכן נאשם במסגרת אותה פרשיה בתיק המתנהל נגדו בבית משפט השלום בחיפה - ת"פ 36805-12-20, העיין בתיקים שבכותרת דרוש לו לשם ניהול הגנתו.

בתגובתה מסרה המשיבה 1 (להלן: "המאשימה") כי הנאשם הגיש בקשה דומה בתיק הפלילי התלוי ועומד נגדו בבית משפט השלום בחיפה, אשר נדחתה בהחלטתו של כב' השופט שלמה בנג'ו מיום 13.10.2022, וטענה כי במצב דברים זה לא היה ראוי להגיש את הבקשה שלפניי, המהווה מעין ניסיון לערער על החלטת בית משפט השלום בחיפה תוך פנייה לערכאה מקבילה.

לגופם של דברים, טענה המאשימה כי בקשת המבקש לעיין בתיקים כללית ואמורפית, שעה שאינה מפרטת מה המסמכים בהם מבקש המבקש לעיין, ואף אינה כוללת כל נימוק ענייני באשר לרלוונטיות החומרים המבוקשים והקשר שלהם להגנת המבקש. המאשימה הדגישה כי למבקש נמסרו כלל ההודעות שנגבו ממשיבים 2 ו-3, וכן כתב האישום, הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בעניינו של משיב 3 וכתב האישום שהוגש בעניינו של משיב 2, וטענה כי כלל המסמכים שיכול ויהיו רלוונטיים למבקש או להגנתו נמסרו לו זה מכבר על ידה, ומשכך כלל לא ברור הצורך לאפשר לו לעיין בתיקי בית המשפט שבכותרת.

המאשימה טענה כי זכות העיין בתיקים אינה מוחלטת, וכי בדנא אין מקום להתיר לנאשם לעיין במסמכים נוספים בתיקים שבכותרת מלבד אלו שנמסרו לו זה מכבר, בשים לב להוראות סעיף 142 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "חוק מע"מ"), הקובע חובת סודיות פסיקלית, בהיעדר נימוקים שיש בהם כדי ללמד על הרלוונטיות של

הבקשה לעיון בתיקים ונוכח הפגיעה בפרטיותם של משיבים 2 ו-3.

זאת ועוד, לטענת המאשימה נוכח העובדה כי ההליך המשפטי בעניינו של משיב 2 מצוי עוד בתחילתו, אין מקום לאפשר למבקש לעיון בתיק זה, מקום שהוא כאמור אחד מעדי התביעה, שכן הדבר עלול לפגום בניהולו התקין של ההליך.

ב"כ משיב 2 הצטרף לטיעוני המאשימה וביקש לדחות את בקשת המבקש.

ב"כ משיב 3 התנגד אף הוא לבקשה וטען כי בשים לב לתכליתה, היה על המבקש להגיש עתירה מתאימה לקבלת חומר חקירה במסגרת ההליך הפלילי המתקיים נגדו בבית משפט השלום בחיפה, בהתאם להוראות סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. עוד הוסיף ב"כ המבקש 3 כי בתיק הפלילי שהתנהל נגד מרשו מצויים מסמכים ומידע הנוגעים לצנעת חייו ומצבו הבריאותי של בנו של מבקש 3, וכי הוא זכאי לכך שחומרים אלו לא יחשפו ברבים.

לאחר עיון בבקשה ובתגובות לה הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום להיעתר לבקשה באופן חלקי מהנימוקים שיפורטו להלן.

זכות העיון בתיקי בית משפט של מי שאינו בעל דין נגזרת מתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: "**תקנות העיון**"), לפיה "**כל אדם רשאי לבקש מבית משפט לעיון בתיק בית משפט, ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין**".

הנה כי כן, נקודת המוצא להכרעה בבקשה לעיון בתיק בית משפט היא כי בהיעדר איסור שבדין, יש להתיר את העיון המבוקש, וזאת כנגזרת של עקרון פומביות הדיון המעוגן בסעיף 3 לחוק-יסוד: השפיטה ובסעיף 68(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.

בעת בחינת הבקשה, על בית המשפט להביא בחשבון מספר שיקולים, ובכללם, מעמד המבקש, הזיקה שלו לתיק וסוג החומרים שמתבקשים, ובית המשפט מוסמך לקבוע תנאים שיאזנו בין הצורך בעיון לבין הפגיעה הצפויה בבעלי הדין (סעיפים 4(ד) ו-4(ו) לתקנות העיון).

הנה כי כן, צודק המבקש בטענתו כי באופן עקרוני הוא זכאי לעיון בחומרים מתוך תיקי בתי המשפט, שיש בהם כדי לסייע לו בהגנתו נוכח ההליך הפלילי המתנהל נגדו בבית משפט השלום בחיפה. עם זאת, אין המדובר בזכות מוחלטת, ולצד זכות העיון העקרונית, הנגזרת כאמור מכללי פומביות הדיון, עומדים אינטרסים אחרים שיש לשקלם.

כך, מסויגת זכות העיון ביחס למסמכים שהעיון בהם אסור על פי דין. בגדר מסמכים אלה ניתן למנות, בין היתר, כל מסמך המתייחס להכנסתו של אדם שהעיון בו אסור מכוח חובת הסודיות בקבועה בסעיף 142 לחוק מע"מ. בנוסף, בעניינו של המשיב 3 הוגשו מסמכים הנוגעים לעניינים שבצנעת הפרט אותם ביקש שלא לחשוף ברבים.

בהתחשב בשיקולים דלעיל ובאיזון ביניהם, ובשים לב לחומרים שהועברו עד כה לידי המבקש בתיקים שבכותרת על ידי

המאשימה - ובהם, כתבי האישום בשני התיקים וכן הכרעת הדין וגזר הדין שניתנו בעניינו של משיב 3, ומאחר שלא מצאתי כי עיון בפרוטוקולים עלול לפגוע בפרטיותו של משיב 3, אני מתירה למבקש לקבל לידו את פרוטוקולי הדיונים שהתקיימו בעניינו של משיב 3 במסגרת ת"פ (שלום-ראשל"צ) 56128-11-21.

נוכח העובדה כי ההליך המשפטי בעניינו של משיב 2 מצוי בראשיתו ונכון למועד כתיבת שורות אלה אף טרם ניתן בו מענה לכתב האישום, ובשים לב לכך שהמבקש הוא עד תביעה בתיק זה, לא מצאתי לנכון בנקודת הזמן הנוכחית לאפשר למבקש זכות עיון בתיק הפלילי בתיק.

בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם אעיר כי אין בהחלטה זו כדי להוות מעין ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה, שעה שהבקשה שלפניי נסמכת על אדנים חוקיים אחרים כמפורט לעיל ואינה מתייחסת לסוגיות של עיון בחומרי חקירה וכיו"ב.

המזכירות תשלח העתק החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, א' כסלו תשפ"ג, 25 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.